Móra Ferenc emlékezete

Ünnepségek Kiskunfélegyházán

Kiskunfélegyháza városának és Móra Ferenc tisztelőinek kegyeletes érzésén, az ebből várható elhatározásokon, áldozatkészségen múlik, hogy Móra Ferenc felkutatott, poraiból feltámasztott szülőháza méltó megbecsülésben részesüljön — írta a Tiszatáj egyik, 1955-ben megjelent számában Mezősi Károly Móra Ferenc szülőháza című írásában. Ebben az írásban nemcsak azt bizonyította a neves Móra-kutató, hogy a nagy író nem a Daru utcában született, hanem minden kétséget kizáróan azt is, hogy a Szarvas utca 19-es számú, akkor romokban álló ház Móra szülőháza. Ennek tizenhét éve. És 1972. február 8-án, Móra Ferenc halálának 38. évfordulóján Kiskunfélegyháza városa, tisztelők, érdeklődők és kutatók a Móra-emlékünnepségek keretében felavatták Móra Ferenc helyreállított szülőházát. A nádfedeles kicsi parasztház híven őrzi a századforduló kétkezi embereinek világát. Idézi a búboskemence, a friss meszelés tiszta szaga, a karnyújtásnyira levő gerendák, idézik a szülőket, az egykori szűcsmestert és a hajdani Félegyháza kenyérsütő asszonyát.

A tárlókban Móra-emlékek sorakoznak, amelyeket Fazekas István Móra-kutató mutatott be az érdeklődőknek. Tiszteleg a város a Mórát elrőpítő otthon szerepének ezzel a nemes gesztusával. Móra emlékházát Hegedűs András, a Szegedi Tanárképző Főiskola főigazgatója avatta fel megnyitó beszédével. Arról szólt, hogyan hatottak a szülői ház élményei, a gyerekkor vidéke Móra írói magatartására, írói látására. A hűség és az emberség hamuba sült pogácsáit vitte ebből a városból Móra Ferenc. A felavatott emléktáblán, melynek leleplezésénél jelen volt Vészits Endréné Móra Panka a nagy író leánya, ez áll: „E házban született 1879. július 19-én Móra Ferenc író."

Az ünnepségsorozat következő aktusa a Móra Ferenc gimnázium megtekintése volt. Ezután koszorúzási ünnepségre került sor a kiskunfélegyházi Móra-szobornál. A megemlékezést Fekete János kutató tartotta és közreműködött az ifjúsági vegyeskar. Délután a művelődési központban tartották a Móra Ferenc emlékére kiírt verseny értékelését és díjkiosztását. Mintegy 2500 általános és középiskolás tanuló munkája fekszik azokban a dolgozatokban és kutatásokban, melyeket Hegedűs András főiskolai főigazgató, a Móra Ferenc-emlékverseny zsűrijének elnöke értékelt. Külön díjazták az iskolák kollektív munkáit és az egyéni pályázatokat. Első díjat nyert az ének-zenei általános iskola alsós tagozata, a felsősök közül az Aranyhegyi általános iskola, középiskolák közül pedig a Varga Jenő közgazdasági szakközépiskola. Ezek az intézmények megkapták Ligeti Erika Mórát ábrázoló plakettjét és 2 ezer forintos könyvtárfejlesztési összeget. Az egyéni díjazottak közül Farkas Ilonát, Karsai Győzőt, Hevér Arankát és Kurucz Mártát emelték ki az általános iskolás pályázók közül, középiskolások versenyében pedig Fekete Emília, Ostváth Péter, Marton Zoltán és Koncz Erzsébet küldték be a legsikerültebb munkákat. A díjakat Korponi Zoltán, a városi tanács vb titkára adta át. A díjkiosztás után irodalmi műsort adtak a város általános és középiskoláinak tanulói.

Móra Ferenc kiskunfélegyházi szülőházának felavatása és a tiszteletére rendezett emléknap a közös cél, közös feladat és közös tisztelgés jegyében született városunkkal, Szegeddel. Nem a rivalizálás jegyében, hanem annak az összefogásnak és akaratnak szellemében, mely arra készteti a két várost, hogy megismerje a népnemzeti írók egyik legnagyobbikát, Móra Ferencet, s ápolja, őrizze emlékét.

T. L.

A Móra-emlékház

Somogyi Károlyné felvétele

Móra Panka, az író leánya elvágja a szalagot

Mindenki fóruma

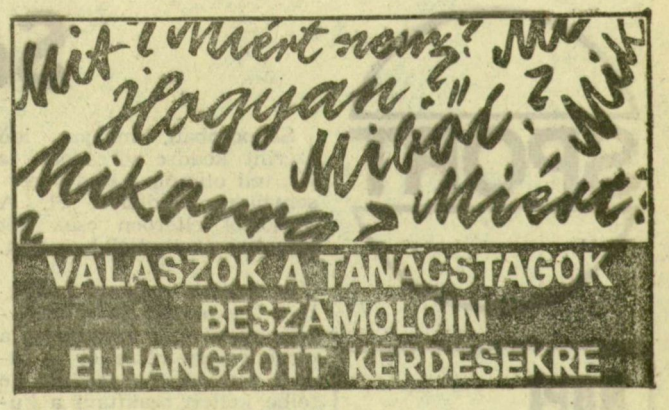

A gáz nagy téma volt a városi tanács tagjainak beszámolóin, sok kérdést feszegettek az emberek vele kapcsolatban. A közvilágításról „csupán" 71 kérdés, megjegyzés hangzott el. Ezekre válaszol most *Hörömpő József*, a Dél-magyarországi Áramszolgáltató Vállalat főmérnöke, *Tölgyesi Béla*, a városi tanács vb építési osztályának vezetője és *Korek Józsefné dr.*, az I. kerületi tanácsi hivatal elnöke.

Rendbe hozták a közvilágítást

Igen sok panasz volt az utóbbi hónapokban arra, hogy az utcai lámpák egy jó része nem világít, a kiégett, tönkrement — vagy tönkretett — égőket, fénycsöveket sokáig senki sem cserélte ki. Nem véletlenül került ez a kérdés a decemberi tanácsülés elé, s a tanácstagok beszámolóin is igen sok észrevétel hangzott el részben a tanácsot, részben az áramszolgáltatót bírálva. A 2. számú választókerületből *Farkas* Imre, a 25-ösből *Gogoly* József, a 88-asból *Hajnal* István, a 91-esből *Heiler* István tette szóvá többek között a közvilágítás hibáit, s a választókerületek számából az is kitűnik, hogy a város minden részére állt a panasz, egy-egy utcát nem is érdemes példaként felhozni.

A decemberi tanácsülésen adott tájékoztatójában a DÉMÁSZ már elismerte, hogy *az őszi hónapokban, éppen a tanácstagi beszámolók idején, a szokásosnál sokkal több közvilágítási lámpa nem égett a városban. A DÉMÁSZ azért kényszerült a karbantartás elhanyagolására, mert nincs elegendő szakembere: a szegedi karbantartási és üzemeltetési feladatokhoz hatvan villanyszerelőre lenne szükség, s van negyven.*

A létszámhiányon különböző szervezeti intézkedésekkel igyekezett enyhíteni az áramszolgáltató. A múlt év végén a közvilágítási csoportot összevonták az egyéb feladatokat ellátó csoporttal, s *az év utolsó napjaiban minden erőt a közvilágítás rendbehozására fordítottak.* A tanácsi vezetőkkel tartott ellenőrzésen ennek eredményeképpen mintegy 3 ezer lámpa közül (az összes szegedi közvilágítási lámpa 40 százaléka) már mindössze 52 olyat találtak, amelyik nem világított. *Ezek után a most már aránylag türhetően rendbehozott közvilágítást igyekeznek az elért színvonalon tartani.*

Hibabejelentés telefonon

Néhány hónap óta kéthetenként rendszeresen hoznak be Szegedre szerelőcsoportokat Mórahalomról. *A mórahalmi szakemberek módszeresen járják* a várost és cserélik a tönkrement égőket. Egy másik új szolgálata a DÉMÁSZ-nak: *két rádiós-kocsival két műszakban, tehát reggel 6-tól este 10-ig dolgozó hibaelhárító szerelők dolgoznak.* Ezek feladata szinte kizárólag a lakások villanyhálózati hibáinak és a közvilágítás hibáinak a javítása. Akár 50—60 égőt is képesek egy nap alatt kicserélni.

A jó közvilágítás közérdek. Ezért *az áramszolgáltató vállalat köszönettel veszi, ha a lakosság bejelenti a tapasztalt hibákat, hiányosságokat. A telefonon vett bejelentéseket (telefonszámuk: 14-295, egészen 14-297-ig, ennek hívása után kapcsolják a kirendeltséget) naplóban jegyzik fel és gondoskodnak arról, hogy a hibát két-három napon belül, soron kívül kijavítsák.*

Közös ellenőrzés

A naplónak más értelme is van. A közvilágítás megrendelője, az I. kerületi tanácsi hivatal és üzembentartója, a DÉMÁSZ ugyanis olyan megállapodást kötött erre az évre, hogy e naplóba a tanács megbízottai is betekinthetnek, ellenőrizhetik. Sőt: a megrendelő és a szolgáltató kéthavonként rendszeresen és együttesen ellenőrzik a közvilágítást, s ha olyan lámpát találnak, mely nem világít, azért kéthavi áramdíjat nem számláznak a DÉMÁSZ-nak.

Tehát *csak azért a közvilágításért fizet ezentúl a tanács, amely valóban világított a köznek.*

Magas szovjet elismerés egy magyar tudósnak

Az Antarktiszt kutató szovjet bizottság a hatodik földrész fölfedezésének 150. évfordulóján alapított emlékplakettel tüntette ki dr. Láng Sándor professzort, az Eötvös Loránd Tudományegyetem földrajztudományi tanszékének vezetőjét.

*

Kitüntetése alkalmából dr. Láng Sándor elmondta:

— Két évvel ezelőtt, 1970. januárjában ünnepelte a tudományos világ a Szovjetunió Tudományos Akadémiája leningrádi emlékünnepségén a Bellingshausen-expedíció nagyszerű eredményének, az Antarktisz fölfedezésének 150. évfordulóját. A Vosztok és a Mirnij hajók történelmi útjának évfordulóján alapították az emlékplakettet, amellyel részint kiváló Antarktisz-kutatókat, részint olyan külföldi szakembereket tüntetnek ki, akik szovjet vonatkozású földrajztudományi kutató- és szakirodalmi munkásságot fejtettek ki.

— Magam ez utóbbiak sorába tartozom. Két évvel ezelőtt Magyarország képviseletében részt vettem az említett ünnepségen, majd utána egy évet töltöttem vendégprofesszorként a leningrádi Zsdanov, a moszkvai Lomonoszov, valamint a kazányi és az irkucki egyetemen. Tudományos munkásságom jelentős részét szenteltem Grúzia és Örményország, valamint az Antarktisz földrajzának.

— Bár a kitüntetés személyemben engem ért, az egész magyar geográfiának szól. Ez egyébként a szovjet Antarktisz-bizottság elnökhelyettesének, az emlékplaketthez csatolt meleg hangú kísérőleveléből is kitűnik, amelyben többek között azt a reményét fejezi ki, hogy a magyar és a szovjet tudósok együttműködése az Antarktiszon is egyre szorosabbá válik.

Balesetet okozott a gondatlanság

A bojlertől felrobbant a benzingőz

A gondatlanság okozott balesetet Szegeden, a Londoni körút 1. számú ház második emeletén. Balázs József fürdőszobájában benzinben mosott le autóalkatrészeket, majd meleg vízzel is le akarta öblíteni a tisztított tárgyakat. A gázbojler lángjától azonban a benzingőz felrobbant. A fürdőszoba és a szomszéd lakás berendezésében is kár keletkezett, a válaszfal kidőlt.

A balesetnél Balázs József első- és másodfokú égési sérüléseket szenvedett, s a Szegedi Orvostudományi Egyetem bőrgyógyászati klinikáján ápolják. A szomszéd lakásban megsérült házaspár szintén a klinikán részesült elsősegélyben.

Cukrászati termékbemutató

1972. FEBRUÁR 10—11-én a MÉK

tarjántelepi ABC-áruházában

MÉK AGROKONZUM, SZEGED

A 60 éves Darvas József írói terveiről

Darvas József csütörtökön „hivatalosan" is belép a magyar irodalom nagy öregei közé: február 10-én ünnepli 60. születésnapját. Életműve — 1932 óta megjelent regényei, szociográfiái, színdarabjai — indokolja is a jelzőt; írói, irodalomközéleti tervei azonban fiatalos, töretlen alkotókedvről, ifjúi aktivitásról vallanak. A hatodik X küszöbén ars poeticájáról, s e tervekről nyilatkozott. Egyebek között megállapította:

— Írói indulásomkor, negyven évvel ezelőtt, a magyar irodalomnak azt az örökségét vállaltam, amelyet a társadalmi kérdések, a nemzeti sorskérdések iránti érzékenység jellemzett. Azóta, mindmáig ezt igyekeztem tehetségem, képességem szerint folytatni. A valóság megmutatása, az ellentmondások feltárása, s egyben a haladás irányába való feloldásának a segítése: ez volt mindig az írói programom. Kommunista elkötelezettségű írónak vallottam, vallom magam — de azt is vallom, hogy az irodalom az eszmei elkötelezettség igazi érvényét, értékét is csak az esztétikai minőség, a színvonal döntheti el.

Az író tervek nélkül már nem író. Sok tervem van még — de nem szívesen beszélek róluk, mert ki tudja, mit tudok még belőlük megvalósítani? Mindenesetre: ezekben a napokban kezdtem hozzá önéletrajzi kötetem — vagy köteteim? — megírásához. Talán nem is jó ez a megjelölés, hogy önéletrajz. A magam emberi fejlődésrajzán, a megélt dolgokon keresztül korrajzot szeretnék adni az elmúlt öt-hat évtizedről. A világról, az eseményekről, a mozgalmakról, amelyekhez közöm volt, az emberekről, akikkel találkoztam. Eddigi életem során voltam „lent" is, „fent" is: sokféle nézőpont adatott a látásra, a tapasztalásra.

Áfész-kereskedelem

A járási pártbizottság kezdeményezésére tegnap, kedden délelőtt tanácskozásra ültek össze Szegeden a járás fogyasztási szövetkezeteinek elnökei. A tanácskozást *dr. Kovács* József, a járási pártbizottság első titkára vezette. Egyértelműen megállapították, hogy tavaly *tovább fejlődött* a szövetkezetek kereskedelmi hálózata, az üzletek forgalma általában 8 százalékkal növekedett. Lényeges előrelépés történt a tanyán élők jobb ellátásának megszervezésében. Gyarapodott a tanyai háziboltok száma, és tovább bővült az itt található áruk választéka. Egyre több, napi használatban nélkülözhetetlen iparcikk került le a kis üzletek hiánycikklistájáról. *Néhány községben azonban változatlanul akadozik* — állapította meg a tanácskozás — *a kenyér és péksütemény, valamint a hús és húskészítmények állandó árusítása.* Dorozsma és Sándorfalva példájára hivatkozva sürgették a húsellátás *társulások útján* történő megoldását.

A szövetkezetek elnökei felvetették, hogy a kenyér, a palackos gáz, a tüzelőolaj és az építőanyagok árusításánál a szállító vállalatok *monopolhelyzete* nehezíti elsősorban a rendszeres ellátást.